

«ОБРАЗОВАНИЙ» НАЦПРОЕКТ

Йошкар-Оласе технологий колледжым вуйлатыше А.Ванюшин

Таче Марий Элыште кыдалаш профессионал образованиян специалист-влакым 24 образовательный организацийыште ямдылат. Тушто чылаже 16 тужем студент тунемеш. Нуным 28 пашазе профессорлан да 54 специальностьлан ямдылат. Кажне ийын техникум ден колледж-влак кок тужем утла еным тунуктен луктыт, тений 650 пашазым, 1720 специалистым «күктеныт». 2019 ий гыч республикыште «Образований» национальный проект «Самырык профессионал-влак» да «Кажнылан – у йон» регионисо проектше-влак илышыш шындаларташ тунгалыныт. Тудын дене келшышын, республикыште кыдалаш профессионал образований системыште могай ватталыш лиеш – тиде кечылаште Марий Эл образований да науко министр Н.Адамова палдарен.

Мемнан выпускник ончылно лийшаш

Ты проект 2019 ий гыч 2024 ий марте кок направлений дене илышыш пурталтеш:

1. Россий Федерацийын кажне субъектыштыже Профессионал-влакым ямдылыме пашам ончылышо рүдерым почаш. Илыш ончыко кая да шканже келшыше у специальностьым шочыкта. Тиде рүдер күчык жапыште тунемме курсым ыштышаш да кумылан-влакым погышаш. Тыгак тушто чыла категорийыш пурышо граждан-влаклан квалификацийым нолташ, уэш тунемаш, вес специальностьым налаш йон лийшаш.

2. Образовательный организационный материально-технический базыштым уэмдаш, кызытсе жаплан келшыше учебно-лабораторный оборудованим 50 мастерскойым ышташ палемдыме. Чыла тиде студент ден пашазе-влакым ямдылышым качеством саемдаш полша.

Палемдыме шонмашыш шуаш манын, республик федеральный субсидийым налаш конкурслаш ушнен да ушнаш тунгалеш. Национальный проект илышыш шындаларш окса республикын да моло бюджет гычат ойырталтеш.

Техникум пелен – рүдер

— Профессионал-влакым ямдылыме пашам вианден колтымо рүдерым ме Йошкар-Оласе строительный техникум структуржын подразделенийже семын почаш палемденна. Тудо мемнан республикын күкшө квалификациан специалист-влакым ситарыме шотышто пүсө йодышым решатлаш полшышаш. Рүдер брендбукын йодмашышлан келшыше лийшаш: кугу да волгыдо аудиториян, лекториян, коворкинг-рүдеран, кинозалан, компьютер классан, презентационный ышташ кучылтмо оборудованим. Чыла тидлан чумыр налмаште 60-70 миллион тенгем ойыраш палемдыме. Республикын экономикажлан күлешан специалист-влакым ямдылаш площадке-шамыч лийыт. Тушто тунемшым профессионал-шамыч тунукташ, мастер-классым ончыкташ тунгалыт, тидыже тунемме вер ден организаций але предприятий коклаште кылым пенгыдемдаш йоным ышта. Рүдер тыгак түрлө конкурсым, «Самырык профессио-

Йошкар-Оласе медицине колледжын директоржо Л.Рыжков

нал-влак» (WorldSkills Russia) чемпионатым эртарыше тун организаторжым тиде Интернет кылыште

лиеш. Тидлан Интернет кылыште лүмынак цифр платформым ышташ палемдыме. Тушто кажне кумылан ен «Личный кабинетше» гоч квалификацийжым нолташ але уэш тунем лекташ шкан келшыше программым ойырен кертеш, – каласыш министр.

Рүдерын программжым дене чыла категорийыш пурышо граждан-влаклан тунемаш йон лиеш:

– общеобразовательный организационлаште шинчымашым погышо самырык енлан – профориентаций услугым, тыгак икымше пашазе квалификацийым налаш;

– техникумнын але колледжын студентшылан – тун професийжылан тунемме деч посна ешартыш специальностьым налаш;

– вуйлатышын направленийже почеш предприятий ден организационлаште тыршышлан – квалификацийжым нолташ але уэш тунем лекташ.

Наталья Васильевнан мутшо почеш, Рүдер сулен налме канышыш лекшаш ен-влаклан поснак пайдале лийшаш. Нуно, «Кугурак тукым» федерал проект почеш ешартыш профессионал образованийым налын, улшо шинчымашыштым у компетенцилан келшышын пайдарен кертят. Тыге Рүдер Промышленностьым виандаш регионисо стандартам шындаларыме шотышто стратегический инициативе агентствын проектше-шамычым утларак пайдалын илышыш пурташ йоным ышта. Тений июнышто Санкт-Петербургышто лийше тунямбал экономик форумышто Марий Эл Республикым вуйлатыше А.Евстифеев тиде агентстве, тыгак «Самырык профессионал-влак» ушем дене ойпидышым ыштен.

Сай паша верым муаш йон

«Самырык профессионал-влак» проект почеш республикыште кадрым ямдылыме качеством саемдаш моло мероприятия эрташ тунгалыт, мутлан:

– 2024 ий марте кажне кокымшо педагог да производственный тунуктымашын мастерже уэш тунемме курсым эртышаш;

– кыдалаш профессионал образований системыште наставник пашам виандаш. Палемдыман: республикыште 2018 ийыште тыгай кылым Промышленность, экономик виандаш да торговлю министрстве дене пырля общепит кокчыш, торговлю да услуги сферыште ыштыме. Кызыт ты шотышто Транспорт да корно озанлык министрстве дене паша ышталтеш.

– «Самырык профессионал-влак» (WorldSkills Russia) чемпионат почеш конкурс-влак лийыт. Нуным организацион ден предприятий вуйлатыше-влак поснак туткын эскерат, молан манаш гын тыгай самырык профессионал-влак моткочак күлешан улыт. А студент-влаклан тиде шкем ончыкташ да сай пашаверым муаш йон.

Грант окса дене

Тений мартыште республикын кок колледжше федерал бюджет гыч ойырым окса дене мастерской-шамычын материально-технический базыштым уэмдаш грантым сенен налын. Иктыже – Йошкар-Оласе технологий колледж, весыже – Йошкар-Оласе медицине колледж.

– Ме йодмашым «Информаций да коммуникаций технологий-влак» лот дене пуэнна, – оила Йошкар-Оласе технологий колледжым вуйлатыше Анатолий Викторович Ванюшин. – Тыге тунемме верым материально-технический базыжым уэмдаш федерал бюджет гыч 17 миллион тенге кугытан грант ойырталын. Тидын деч посна республикысе бюджет гыч 2,08 миллион тенгем пуаш палемденят. А ме шкенан средствам 1,7 миллион кучылташ шонена. Чыла тиде окса дене колледжыште IT-профильным компетенциялаш дене 5 мастерскойын тунемме да производство, лабораторный оборудованимштым уэмдена. Тыгак ончыкыжым Информаций технологий

рүдерым почына, демонстраций экзамен-шамыч негызеш выпускник-влакым ямдылыме качеством аклаш полшышо кызытсе технологийлан шындаларна, күлешан професийлан тунукташ у программным налына да тунуктымаште электрон, дистанционный йонмат кучылташ тунгалына.

Йошкар-Оласе медицине колледж «Социальной сфере» лот дене йодмашым пуэн да федерал бюджет гыч 5,85 миллион тенге кугытан грантым сенен налын. Тудын директоржо Леонид Викторович Рыжков тыге каласыш:

– Грант окса дене колледжыште «Тазалык лабораторий» проектым илышыш шындаларш палемденна. Тушто кызытсе илышлан келшыше, тунямбал стандартан оборудованимал стандартан оборудованим 5 мастерской лиеш: «Медицине реабилитации», «Медицине профилактики», «Медицине да социальный уход», «Лабораторный диагностика» да «Фармаций». Шушаш ий 1 январь гыч нуно чыланат пашам ышташ тунгалыт. Палемдыман: колледжын тунукташ да тунемаш веле огыл, медицине услугым пуашат лицензийже уло, сандене «Тазалык лабораторий» – калыклан.

Конкурент лияш йон

— «Самырык профессионал-влак» проектын целевой показателжым шотыш налын, Марий Эл образований да науко министерстве республикысе кыдалаш профессионал образований системыште тачысе кечылан ик эн күлешан компетенций-влакын спискыштым ямдылен. Тудым правительствына пенгыдемден. 2024 ий марте ме 7 направленийын (тиде – чонымаш, промышленность, IT-сфере, транспорт, социальный сфера, услуга, электронике) 74 компетенцийже дене федерал субсидийым налаш Россий Просвещений министерствын конкурслашкыже йодмашым пуаш палемденна. Кажне сенымаш мыланна ончыко ошкылаш, образований системым виандаш, а тунжө – паша рынокыште мемнан выпускник-влакын конкурент лияшышт йоным пуа, – каласыш Наталья Васильевна.

Г.КОЖЕВНИКОВА

Авторын да М.Скобелевын фотошт